

Läggningsanvisning - Nålfilt Forte Plattor

2025-01-28 Ersätter anvisning dat: 2021-08-13

Förutsättningar

Golvbeläggningsens utseende, prestanda och tålighet beror till stor del på undergolvetns kvalitet och på förhållandena vid läggningen. Arbetsområdet ska ha tillräcklig belysning för korrekt inspektion av underlag, för läggningen samt för slutinspektion. Underlaget bör vara lägst Klass B (AMA Hus 24 tabell 43.DC), torrt, sprickfritt, tillräckligt hållfast och jämnt sugande. Tidigare golvbeläggningar bör alltid rivas för bästa resultat.

Den relativa fuktigheten (RF) i betonggolv får inte överstiga 90% RF. Mätning av RF i underlag skall utföras enligt AMA Hus 24 YHB.221

Eventuella rester av färg, olja och markeringar av tuschpennor mm som kan försämra vidhäftningsförmågan för limmet och orsaka missfärgningar skall tas bort.

Vid golvkonstruktioner med högt cementinnehåll (vct <0,38) betong måste fukthalt och ytskiktets sugande förmåga särskilt beaktas.

Rekommenderat är att ytan förses med minst 5 mm aluminatbaserad avjämningsmassa eller annan pH-reducerande avjämning. Dessa avjämningsmassor minskar risken för alkaliangrepp på limfilmen.

Var speciellt uppmärksam på fuktförhållanden vid golv på mark. Läggning får inte ske på tillskjutande fukt utan att lämplig fuktisolering först utförs.

Limma inte på tät betong

Observera att Golvbranschen, GBR, avråder från limning direkt på tät betong med vattenburna dispersionslimmer. Detta avvihäftningsskäl. Limfukten kan inte tas upp av det täta underlaget vilket kan leda till att limmet inte torkar och attbindningen av limmet fördröjs. Dessutom kan limfukten bidra till att en högre nivå alkalisk fukt uppstår i betongens yta, vilket kan bryta ned limmet. Av detta skäl ska en lågalkalisk golvavjämning eller motsvarande skikt användas före nedlimning. Detta skikt på tät betong bör vara minst 5 mm för att kunna ta hand om limfukten då dispersionslim används. Kontrollera alltid den aktuella spackel och limleverantörens anvisning.

Forbo rekommenderar att installationerna följer Golvbranschens rekommendationer för att undvika risk för förhöjdaemissioner.

Underlag av träbaserade skivor

Underlag av skivmaterial förutsätts hålla en fuktkvot på max 9,5 % (40 % RF vid + 20°C) så att inte rörelser som senare kan orsaka skador uppstår. Vid läggning i trätrappor är det viktigt att tänka på att även mindre uttorkningsrörelser kan förorsaka blås- eller veckbildning. Förändringar i materialet kan uppstå på grund av t ex onormal fuktpåverkan från underlaget, rörelser i underlaget, värme från t ex värmerör eller andra värmekällor som ger en golvtemperatur över +27°C, etc. Läggning på parkettgolv eller liknande avråds då hygroskopisk rörelse i underlaget riskerar påverka installationen.

Installationsgolv

Läggning kan ske på installationsgolv men det är viktigt att man beaktar följande. Installationsgolvet måste vara slätt, jämnt och rent. Grovrengöring kan vara nödvändigt på skivor av metall. Alla gamla limrester måste bort.

Installationsgolv tenderar att sätta sig kort efter installationen och detta bör beaktas när man ska bedöma utseendet på Nålfilts-plattorna. Nivåskillnader mellan installationsplattorna kan komma att telegraferas igenom och påverka utseendet. Ojämnheter mellan installationsplattorna bör kontrolleras och åtgärdas innan man installerar ytskiktet.

Acklimatisering

Temperaturen hos underlag, lim och golvbeläggning skall vid läggningstillfället och minst 48 timmar innan installation varaminst + 18°C till 27°C och den relativa luftfuktigheten i lokalen max 60 %. Ovan temperatur skall även bibehållas i lokalerna minst 24 timmar efter avslutad installation. Om materialet förvarats eller transporterats i en miljö kallare än 10°C måste acklimatiseringstiden förlängas till minst 48 timmar.

Golvvärme

Forbos golvbeläggningar kan läggas på undergolv med golvvärme under förutsättning att materialets maximala yttemperatur under inga förutsättningar eller användningsförhållanden överskrider 27 °C. För att säkerställa vidhäftning mellan lim och underlag ska golvvärmesystemet stängas av, eller sättas till lägsta temperatur, minst 48 timmar före läggningen. Underlagets temperatur får inte underskrida 18 °C vid läggning. Vid behov bör en alternativ värmekälla användas för att hålla rumstemperaturen vid minst 18 °C före, under och 72 timmar efter läggning. Golvvärmesystemets temperatur kan höjas 72 timmar efter läggning.

När golvtemperaturen höjs ska det göras stegvis så att underlaget och golvet tillsammans kan anpassa sig till temperaturförändringen. Snabb temperaturförändring kan medföra vidhäftningsproblem.

Förkontroll & Inspektion

För alla golvbeläggningar gäller att om olika produktionsbatcher används kan följden alltid synliga nyansskillnader uppstå. Vidläggning av plattor ska varje läggningssyta vara från samma parti. Olika tillverkningspartier får aldrig blandas.

Före läggning ska förpackningar kontrolleras för att säkerställa att textilplattor med rätt typ, kulör, partinummer och mängd har mottagits och att plattorna är i gott skick. Inga anspråk rörande fel kulör, fel mönster eller uppenbar skada accepteras om plattorna har installerats. Partinumret är tydligt angivet på emballaget och på baksidan av varje textilplatta och måste kontrolleras innan läggningen inleds.

Säkerställ att alla rekommendationer för underlag och för förhållanden på arbetsplatsen är uppfyllda innan läggningen påbörjas. Att inleda läggningen utan rätt förutsättningar innebär att berörda parter accepterar platsförhållandena och ansvaret för eventuella fel relaterade till bristfälliga förutsättningar övergår till den part som beslutar om fortsatt installation.

Limrekommendationer och applicering

Lim och limningsmetod rekommenderas enligt lista från limleverantörers förening och GBR, www.sveff.se eller www.golvbranschen.se. Limrekommendationer finns även på Forbos hemsida. Följ respektive limleverantörs rekommendationer.

Textilplattor skall limmas med heltäckande limsystem med god vidhäftning. Med fördel kan tejplim användas i lämpliga miljöer. Om andra ej godkända produkter ska användas, konsultera leverantören för information, vägledning och garanti.

Öppetiden för limmet beror till stor del på relativ fuktighet i luften och underlagets förmåga att absorbera limvattnet. Vidhäftningsprov bör alltid utföras innan läggningen startar. Vidhäftningsprov bidrar till att säkerställa limegenskaper, väntetid och bearbetningstid på plats vid de aktuella förhållandena. Temperaturen hos underlag, lim och golvbeläggning skall vid läggningstillfället och minst 48 timmar innan installation vara minst + 18°C till 27°C och den relativa luftfuktigheten i lokalen max 60 %. Ovan temperatur skall även bibehållas i lokalerna minst 24 timmar efter avslutat installation.

Lim måste strykas ut jämnt över hela golvytan, med särskild omsorg lagd vid kanter – detta säkerställer att skurna plattor utefter kanterna fäster korrekt.

Om plattorna utefter kanter inte begränsas av fasta föremål som väggar, kantremor eller liknande, rekommenderas att de limmas med permanent lim.

Lim måste appliceras enligt tillverkarens anvisningar. Vid användning så kallade tejplimmer med dra-loss effekt är det viktigt att limmet tillåts torka tills ytan är klar och klibbig innan textil-plattorna läggs. Annars kan resultatet bli en permanent limning som inte släpper.

Obs! Tejplimmer måste appliceras med lämplig roller med kort lugg för att säkerställa full kon-takt mellan plattornas baksida och limmet.

Tänk på att limåtgången är större på mycket porösa undergolv som plywood eller avjämningsmassa. Starkt absorberande undergolv, som avjämningsmassa, plywood etc., kan behöva primas enligt limleverantörens anvisningar.

Avlägsna alltid överskjutande lim med en fuktig trasa innan det torkat.

Använd INTE blekmedel eller starka lösningsmedel, de kan vara hälsoskadliga och/eller skada golvet.

Liksom alla nyinstallerade golvbeläggningar ska installationen skyddas från tung trafik i 72 timmar eller, om golvet ska utsättas för hög punktbelastning eller hjultrafik, i fem dagar. Golvet får inte tvättas förrän tidigast 48 timmar efter installationen.

Materialinformation

Luggen på textilplattor kan vara något tilltryckt när plattorna packas upp ur sina lådor. Detta kan medföra visuella skillnader mellan plattorna under och omedelbart efter läggningen. Plattornas kanter kan också framträda tydligare omedelbart efter läggning.

Obs! Detta är inget tillverkningsfel, efter läggning och under normala användningsförhållanden kommer denna visuella effekt att minska allt eftersom luggen återgår till sitt naturliga läge. Återgång sker normalt kort efter läggningen. I vissa fall kan det dock ta upp till sex veckor innan luggen är helt återställd och ger ett enhetligt visuellt intryck.

Som alla mattor med skuren lugg kan textilplattor "fälla" en del lugg efter läggning. Detta är normalt och upphör efter en tids normal användning och dammsugning.

Anvisningarna nedan är avsedda för att informera läggaren, och måste följas för att våra produktgarantier ska gälla. Läggning måste utföras i enlighet med kraven i denna anvisning.

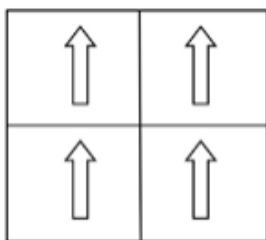
Start

Läggaren bestämmer vanligen startpunkten för läggningen för att minimera spillet. Detta kan vara var som helst i rummet, men är normalt så nära rummets mitt som möjligt. Små bitar bör undvikas, såväl i ytan som utefter kanter.

När startpunkten för läggningen bestämts, gör kontrollmätning eller "lösläggning" av några rader plattor för att lättare kunna identifiera eventuella problem och för att undvika för små bitar utefter kanterna.

Luggriktning

Pilmarkeringarna på baksidan av varje platta anger luggens riktning. Visuella effekter måste kontrolleras innan plattorna läggs. Forte Nålfiltsplattor rekommenderas läggas monolitiskt. Det innebär att plattorna läggs hörn i hörn med pilarna i samma riktning. Läggningsriktningen bör planeras så pilarna pekar mot det största ljusinsläppet.

Obs! Termen "heltäckningsmatta" används ofta som alternativ beskrivning av monolitisk läggning i samma riktning. Oavsett vilken term som används handlar det om läggningsriktningen för textilplattor. Det betyder inte att den färdiga installationen är utan skarvar. Skarvar är mest synliga direkt efter läggningen.

Användning och regelbunden dammsugning samt utformningen av Forte nålfiltsplattor bidrar till att med tiden göra skarvar mindre synliga. Kanterna förblir dock synliga under hela produktens livslängd i områden med liten eller ingen trafik.

Inpassning av plattor

Lägg varje platta så tätt intill nästa platta som möjligt, men utan att pressa ihop skarvarna som kan få fogarna att resa sig.

Inpassning av kantplattor och skurna bitar

Vid inpassning av plattor och skurna bitar mot golvlister eller andra fasta delar är det viktigt att plattan/biten läggs på plats utan tryck. Plattor/bitar som måste pressas ned på plats kan komma att lyfta från limmet vilket gör att plattan kan släppa från underlaget.

Fastnad lugg

Se till att varje platta ligger så nära intill nästa platta som möjligt utan att fogen reser sig. Det är även viktigt att inget material eller lugg pressas ned mellan plattorna och fastnar mellan plattorna.

Läggning på trappsteg och sättsteg

Lämpliga trappnosar måste användas på varje steg. Plattor måste limmas med permanentlim på trappstegen med lämpligt lim ex vattenbaserat kontaktlim.

Det är viktigt att plattor läggs på trappsteg med luggriktningen (pilar) inåt mot sättsteget och på sättsteg med luggriktningen (pilar) nedåt mot trappsteget.

Efter slutförd läggning

Textilplattorna skall skyddas från damm och smuts före, under och efter läggning. Om inte detta görs kan garantin påverkas. Vid användning av skyddsfilm, säkerställ att alla kanter är tätade för att skydda textilplattorna. Eventuella tejprester på textilplattornas yta måste avlägsnas före användning.

Om golvbeläggningen behöver skyddas från andra aktiviteter och trafik till dess att projektet slutförts, bör lämplig skyddsprodukt väljas för den trafiktyp och trafikmängd som kan förväntas.

Den färdiga installationen ska rengöras från spillmaterial och avfall, golvet dammsugas och eventuella spår av limrester avlägsnas. Dammsugare med mekaniskt roterande borstvalsmunstycke bör användas på alla textilplattor.

Obs! Vissa skyddsarkprodukter med klibbfilm kan vid kontakt med textilgolvbeläggningar lämna limrester efter avlägsnande. Dessa rester kan vara svåra att avlägsna och drar till sig smuts när golvbeläggningen används. Fråga tillverkaren av skyddsprodukten om risk för sådana rester före användning och kontrollera att den valda produkten är lämplig. Forbo påtar sig inget ansvar för föroreningsproblem som hänger samman med användning av sådana produkter.

För att uppnå optimal prestanda för en ny golvbeläggning är det viktigt att korrekt rengöring och underhåll tillämpas från början. Anvisningar för rengöring och underhåll av samtliga Forbo Floorings Nålfilts-kollektioner finns för nedladdning på Forbo Floorings hemsida www.forbo.se.

Anvisningar för drift och underhåll bör överlämnas till huvudentreprenören och/eller slutanvändaren när läggningen slutförts och innan entreprenadens överlämnande.

Vid eventuella problem

Kontakta Forbo Flooring AB om golvmaterialen är skadade eller felaktiga.

Lägg inte in produkter med synliga fel! Endast materialkostnad ersätts om så sker. Uppge alltid bal- och partinummer om varor skall returneras.

Transportskador

Synliga transportskador skall noteras på fraktsedeln vid godsmottagandet. Skada som inte är synlig vid mottagandet anmäls till transportföretaget eller Forbo Flooring AB snarast, dock senast inom sju (7) dagar.

Ovanstående anvisningar och rekommendationer är baserade på egna provningar och på lång erfarenhet. Vi kan dock inte ta ansvar för arbetsresultat påverkade av lokala omständigheter eftersom dessa ligger utanför vår kontroll.

Kontakta oss vid frågor eller problem: info@forbo.com
Tel: 031-89 20 00

Forbo Flooring ingår i den schweiziska Forbokoncernen och erbjuder ett komplett sortiment av golvprodukter för såväl företag som privatpersoner. Våra högkvalitativa textil-, linoleum-, vinyl- och parkettgolv förenar funktion, färg och design, vilket möjliggör helhetslösningar för golv i alla miljöer.

creating better environments